

KÜRESEL TEDARİK ZİNCİRİ ATMOSFERİ

Prof. Dr. Murat Erdal

YAPAY ZEKANIN ATASI BULUNDU: TAŞ UÇLU MIZRAK

Korhan AYDAL, ÜNSPED

DIŞ TİCARETTEKİ SİNSİ KURNAZLIKLAR II

Reşat BAĞCIOĞLU

RUSYA - UKRAYNA SAVAŞI KIRILIMINDA ÇELİK SEKTÖRÜNÜN PANOROMASI VE KONTEYNERSİZ TAŞIMA

Sinan TUTUMAN

MİKRO TEDARİK ZİNCİRİ VE KISALAN TEDARİK ZİNCİRLERİNİN ÖNEMİ

Gökhan DEMİRCİOĞLU

Müzakere Sanatı: Caz Müzisyenlerinden Müzakere Konusunda Neler Öğrenebiliriz?

**Devredilebilir
Akreditiflerin İşleyişi**

M. Vefa TOROSLU

**AB, Denizcilik Endüstrisini 'FIT
FOR 55' ile Net Sıfıra Zorluyor!**

GÜL SALDIRANER

Lojistik Satınalma

Ahmet CORA



Mehmet ATASEVER
Bürokrat/KİK Eski Üyesi/Akademisyen
Mhatasever@gmail.com
Mehmetatasever.org

KAMU İHALE KANUNU'NA GÖRE İHALE KOMİSYONLARI

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre; **İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinin en az dört kişinin ve muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirir**

İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalinamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkanı ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

İhale komisyonunun mevzuatta belirtilen yöntem ve esaslara uygun biçimde kurulması, toplanması, çalışması ve karar alması, komisyonca yürütülen işlemlerin yetki ve şekil unsurları yönüyle geçerlik şartını oluşturduğundan, bu kurallara aykırılık halleri ihale sürecini esastan etkilemektedir.

1. İhale Yetkilisi

İhale komisyonunu teşkil etme yetkisi ihale yetkilisine ait olup 4734 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde ihale yetkilisi, idarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlileri olarak ifade edilmektedir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olarak tanımlanmaktadır. Bu durumda harcama yetkisi ihale yetkisini de kapsayan daha geniş bir kavram olup 5018 sayılı Kanun çerçevesinde kamu kaynağı kullanımını içermektedir. Böylece kamu kaynağının kullanılmasında bir araç olan ihale işlemlerinin yürütülmesinde görev alan ihale yetkilisinin, harcama yetkisini 5018 sayılı Kanun'dan aldığını ve ihale yetkilisinin aynı zamanda harcama yetkilisi olduğunu söylemek mümkündür.

4734 Sayılı Kanun'a göre ihale yetkilisi, ihale komisyonunda görev alamaz. Kurulların ihale yetkilisi olduğu durumlarda da kurul üyeleri ihale komisyon üyesi olamazlar. İhale yetkilisinin ihale komisyon kararını onaylamak ya da ihaleyi iptal etme yetkisine sahip ve idareye yapılan şikâyetleri incelemekle görevli olduğundan, ihale komisyonu üyesi olamaz.

Tekliflerin değerlendirilmesine ilişkin süreçte görev ve yetki ihale komisyonuna aittir. 4734 sayılı Kanun'un 40'inci maddesine göre ihale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunacak, ihale yetkilisi ise karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylayacak veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle ihaleyi iptal edecektir. İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılacaktır. Bu nedenle ihale yetkilisinin komisyon kararından farklı bir karar alması mümkün olmayacaktır. Ancak ihale yetkilisi, komisyon kararının değiştirilmesi gerektiği kanaatinde ise, kararı iade edebilecektir.

2. Gerçekleştirme Görevlisi

Gerçekleştirme görevlisi, harcama talimatı doğrultusunda yapılması gereken işin yerine getirilmesi, mal veya hizmetin alınması, teslim ile ilgili işlemlerde teslimatın uygun bir şekilde yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli evrakların hazırlanması gibi işlemlerin yürütülmesinden sorumlu olan kamu personelidir. Gerçekleştirme görevlisinin kim olacağına harcama yetkilisi karar verir. **Harcama yetkilileri, kendi yardımcılarını içerisinde veya hiyerarşik sistem içerisinde kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya birden fazla gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirebilir.**

3. İhale Komisyonunun Oluşumu

İhale komisyonunun oluşturulması, 4734 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde düzenlenmektedir. İhale komisyonu ihale yetkilisi tarafından oluşturulacaktır. Buna göre komisyon üyelerinden biri başkan olmak üzere, ikisi ihale konusu işin uzmanı olmak koşuluyla, ilgili idare personelinin en az dört kişi ve muhasebe/mali işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla en az beş ve tek sayıda kişiden oluşturulacak ve yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirilecektir. Bu konuya ilişkin olarak 4734 sayılı Kanun'un 6'ncı maddenin gerekçesinde **"Mevcut uygulamada isteklilerin teknik yeterliklerinin ihale komisyonu dışında başka bir komisyon tarafından değerlendirilmesi halinde, teknik değerlendirme ile aynı anda fiyat karşılaştırması yapılamamaktadır. Bu nedenle, ihale komisyonu dışında başka adlar altında komisyonlar oluşturulmaksızın bütün değerlendirmelerin ihale komisyonu tarafından yapılmasının sağlanması için, ihale komisyonlarında 2 üyenin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla bu komisyonların en az 5 kişiden oluşması öngörülmüştür."** açıklaması yapılmıştır.

4734 sayılı Kanun'da, ihale komisyonlarının hangi süre içerisinde oluşturulacağına dair açık hüküm bulunmamakla birlikte uygulama yönetmeliklerinin ilgili maddelerinde ihale yetkilisinin, ihaleyi gerçekleştirmek üzere ihale ilanı veya ön yeterlik ilanı ya da davet tarihini izleyen en geç üç gün içinde ihale komisyonunu oluşturacağı belirtilmektedir. İhale komisyon başkanının niteliği ile ilgili olarak ise mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

İhale komisyonu en az beş kişiden oluşmakla birlikte mutlaka tek sayıda olmak üzere daha fazla üye ile de oluşturulabilir (yedi, dokuz vb.). Ancak komisyon görevlendirmesi yapıldıktan sonra herhangi bir nedenle üye sayısı artırılamaz veya azaltılamaz.

Komisyonu üye görevlendirmesinin şekli konusunda ihale mevzuatında bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durumda genel hukuk kuralları çerçevesinde görevlendirmenin yazılı olarak yapılması gerektiği yönünde görüş bulunmaktadır.

İhale mevzuatında ihale komisyonunun karar alması için azami bir süre sınırı bulunmamaktadır. Ancak ihale komisyonunun tekliflerin geçerlilik süresini göz önünde bulundurmak suretiyle makul bir süre içerisinde karar vermesi gerekmektedir.

Kamu ihale mevzuatı gereğince ihalelere ilişkin olarak öncelikle ihaleyi yapan idareye şikâyet başvurusunda bulunmaktadır. İnceleme, ihale yetkilisinin bizzat yapılabileceği gibi ihale yetkilisinin görevlendireceği bir veya birden fazla raportör tarafından da yapılabilir. İhale komisyonundaki üyeler raportör olarak atanabilir.

4. İhale Komisyonu Yedek Üye

Kamu İhale Genel Tebliğinin 5'inci maddesinin 5.2'nci alt maddesine göre ihale komisyonunun eksiksiz olarak ihaleyi sonuçlandırabilmesi için idarece yeterli sayıda yedek üyenin belirlenmesi gerekmektedir. **Bu çerçevede, yedek üyeler tespit edilirken ihale konusu işin uzmanları ile muhasebe veya mali işlerden sorumlu personel yerine geçecek yedek üyeler de mutlaka belirlenmelidir. Kamu İhale Uygulama yönetmeliklerinin ilgili maddelerinde asıl üyeler ile bu üyelerin yerine geçecek aynı niteliklere sahip yeterli sayıda yedek üyenin isimlerinin ve bu üyelerin komisyonda hangi sıfatla yer alacaklarının belirtilmesi gerektiği ifade edilmektedir. Bu kapsamda yedek üyelerin ismen ve unvanıyla belirlenme zorunluluğu bulunmaktadır.**

Kamu İhale Genel Tebliği'ne göre yedek üyelerin asıl üyelerin taşıması gereken nitelikleri taşıması gerekmektedir. Bir makamdaki görevi nedeniyle ihale komisyonunda görevlendirilen kişinin o görevinden herhangi bir şekilde ayrılması sonucu komisyon üyeliğinden de ayrılmak zorunda kalması halinde ayrılan personelin yerine atanan kişi değil, o asıl üyenin yedeği ile ihaleye devam edilmesi gerekmektedir. Herhangi bir nedenle asıl üyenin yerine geçen yedek üyenin geçerli mazeret durumları hariç (yıllık izinli, raporlu olma, tayin, ihale yetkilisi olma, vb. durumlar) ihale sonuçlanıncaya kadar komisyon üyeliğine devam etmesi gerekmektedir. Bu konuya ilişkin olarak Kamu İhale Kurulu'nun 28.08.2013 tarihli ve 2013/ UH.III-3370 sayılı kararında "İnceleme konusu ihalede, ilk oturumda ihale komisyonunun asıl üyelerinin yerine görev yapan yedek üyelere ilişkin olarak bir görevlendirme onayı olmadığı gibi bu kişilerin mevzuata açıkça aykırı bir biçimde yerlerini daha sonra tekrar asıl üyelere bıraktığı görülmekte olup ihale komisyonunun bu şekilde görev yapmasının idarenin güvenilirliğini ve ihale komisyonunun objektif değerlendirme yapma koşullarını ortadan kaldırdığı sonucuna varılmıştır." denilmektedir.

"Asıl üyenin sahip olduğu nitelikler" ifadesinden ne anlaşılması gerektiği hususuna ilişkin olarak Kurul'un 07.05.2014 tarihli ve 2014/UM.III-2001 sayılı kararında "İhale komisyonunun görevlendirilmesine ilişkin mevzuat hükümlerinde, asıl ve yedek üyelerin eğitim durumları, unvan ve görev tanımları gibi niteliksel özellikleri konusunda belirleme yapılmadığı göz önüne alındığında, söz konusu hususun eğitim, diploma, görev unvanı vb. anlamda değil, uzman üye veya mali işlerden sorumlu üye olması anlamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla ihale komisyonunda asıl olarak görevlendirilen bir uzman üyenin yedeği olarak belirlenen üyenin de işin uzmanı niteliğinde olması gerekmektedir." denilmekte olup "sahip olunan nitelik" ifadesinden "asıl üye için aranan nitelik" ifadesinin anlaşılması gerektiği söylenebilir.

5. İhale Komisyonu Uzman Üye Zorunluluğu

İhale komisyonundaki üyelerden en az ikisinin işin uzmanı olması zorunludur. Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 19'uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre ise bu Yönetmelik kapsamında yapılan ihalelerde, ihale komisyonunun muhasebe ve mali işlerden sorumlu personeli dışındaki diğer üyelerinin tamamının ihale konusu işin uzmanı olması zorunludur.

Kamu İhale kurumunun kararlarına göre numune değerlendirme işlemlerinde ihale komisyonundan asgari bir uzman üyenin bulunması zorunludur.

İhale komisyonunda bulunacak üyelerin "işin uzmanı" olmasına ilişkin olarak, işin uzmanı kavramının işin/alımın niteliğine ve bu niteliklerin gerekli kıldığı bilgi, uzmanlık ve deneyim ihtiyacına göre değişebilir.

Kamu ihale mevzuatına göre ihale komisyonunda görev alan uzman üyelerin, uzman olduklarına dair herhangi bir belge veya sertifikaya sahip olma zorunluluğu ise bulunmamaktadır. Konuya ilişkin 26.01.2011 tarih 2011/UH. II-430 sayılı Kurul kararında "... İncelemeye konu ihalenin "Hastane Bilgi Yönetim Sistemi Alımı" ihalesi olduğu göz önünde bulundurulduğunda, ihalenin niteliği gereğince, bilgisayar sistemi konusunda bilgi, uzmanlık ve deneyimi bulunan kişiler ihale komisyonunda uzman üye olarak görevlendirilmelidir.

Buna karşın, "hastane müdürü, mali işlerden sorumlu hastane müdürü, memur, personel şefi ve başhemsireden oluşan ihale komisyonunda bu nitelikte bir üyenin yer almadığı, ihale komisyonunun teşkiline ilişkin 15.10.2010 tarihli tutanakta da hangi üyelerin "uzman üye" olarak görevlendirildiğine dair bir belirleme yapılmadığı görülmüştür. Ayrıca, idarenin 19.01.2011 tarih ve 19 sayılı yazısında demonstrasyonu gerçekleştiren ihale komisyonu üyelerinin satınalma işlemleri konusunda tecrübesinin bulunduğu ifade edilse de gönderilen bilgi ve belgelerden söz konusu üyelerin hastane bilgi yönetim sistemi konusunda eğitimi ya da uzmanlığı olmadığı sonucuna varılmıştır." denilmektedir.

6. Başka İdarelerden İhale Komisyonuna Üye Alınması

İhale komisyonunun idarenin personelinden oluşturulması esastır. Konuya ilişkin olarak Kurul'un 31.01.2013 tarihli 2013/UY. II-638 sayılı kararında "...İhaleyi yapan idarece ihale komisyonu üyeleri arasında hayırsever vatandaş, muhtar sıfatıyla kişilerin görevlendirildiği ve söz konusu kişilerin idari personel olmadığı, bu itibarla ihale komisyonunun 4734 sayılı Kanun ve ikincil mevzuata aykırı olarak kurulduğu anlaşılmıştır." denilmektedir.

İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilecektir.





TÜM İHALE SÜREÇLERİNİZDE UZMAN
EKİBİMİZLE HER ZAMAN SİZLERLEYİZ

**KAMU İHALE
SÜREÇLERİNİZDE
YOL ARKADAŞINIZ**



05527265296



danismanlik@simdata.org



www.simdata.org



- **Günlük İhale Takibi**
- **Fiyat Ve Pazar Analizleri**
- **İhale Teklif Dosyasının Hazırlanması**
- **Tüm İhale Sürecinde Sürekli Danışmanlık**
- **Şikayet Ve İtirazen Şikayet Dosyalarının Hazırlanması**
- **Mücbir Sebep Başvurularının Hazırlanması**
- **Kamu İhale Eğitimleri**